

Seguiràs el ritme del fantasma jamaicà

Narratives

95

Una primera versió d'«Els venedors de la CYP»
va guanyar el Premi de Narrativa Curta Vila d'Alcarràs 2014.
Una primera versió de «Zulufita o Els millors anys de la nostra espècie»
va aparèixer al recull *Punts de fuga* publicat per Males Herbes el 2015.

© Albert Pijuan 2017

© Charles Phelps Cushing / ClassicStock
(Getty Images), per la imatge de portada

© 9 Grup Editorial SL, per l'edició
Angle Editorial
Muntaner, 200, àtic 8a / 08036 Barcelona
T. 93 363 08 23
www.angleeditorial.com
angle@angleeditorial.com

Disseny de col·lecció: J. Mauricio Restrepo

Primera edició: octubre de 2017
ISBN: 978-84-15307-60-0
DL B 23631-2017
Imprès a Romanyà Valls, SA

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre,
ni la seva incorporació a un sistema informàtic,
ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà,
sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes,
sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

Seguiràs el ritme del fantasma jamaicà

Albert Pijuan

Taula

9	Els venedors de la CYP
35	Simona
59	Durà cua
89	Una separació
131	Zulufita o Els millors anys de la nostra espècie
151	Fantasma / Jamaica
173	Disculpes per la sang
195	Curs de literatura calafellenca

Els venedors de la CYP

No feia ni una hora que havíem sortit de Tallahassee i jo ja em pensava que ensumava el mar, redeu. En Mac, però, com si res, s'estava allà, amb les cames reposant al seient del davant, mal ajagut, el barret amagant-li els ulls. Mac el pragmàtic. Si li hagués dit Mac, em sembla que ja ensumo la platja de Florida, s'hauria fotut de mi durant les cinc hores de viatge.

Coi de Mac... Es viatjava a gust, al costat d'en Mac.

El noi va tornar al seu seient, ell anava davant meu. No feia ni una hora que havíem arrencat i s'havia aixecat i assegut setanta vegades. Li vaig preguntar si tenia morenes o què dian- tres li passava. En Mac va riure.

—Vols sentir-ne una de bona, Stew? —em va dir. Va fer una pausa i després, al noi—: Explica-li allò que em vas dir l'altre dia, nano. Explica-li al Desembussador allò de quan eres petit.

Jo soc el Desembussador. Passen els anys i el nom amb què et van batejar deixa d'importar. El nom de guerra, aquest és el que compta, el que quedarà en la memòria. El nom amb què et bategen és una declaració d'intencions, el que t'encolomen els teus col·legues ja són fets consumats. La idea era deixar

feta la feina de l'epitafi, aquest tipus va néixer com a Stewart i va morir com a Desembussador: entre un punt i l'altre hi ha la mutació que dona compte d'una vida.

—Li hauríem de buscar un nom al nano. Els Paul no arriben mai enlloc. Sense un bon nom de guerra... no creus, Mac?—a en Mac li deia Mac perquè era germà abans que col·lega. I espero que ell em digués Stew per la mateixa raó. Però per a la resta, jo soc el Desembussador i ell, Napoleó.

—Explica-li allò que em vas explicar, Paul. Stew, escolta aquesta que és bona.

—Vinga, nano.

—Bé —en Paul, a la fi—, el cas és que ja coneixia el senyor McReady abans d'entrar a la CYP.

—Redeu si em coneixies. Explica, explica.

—Vinga, nano. —La gent que es fa pregar em pot arribar a irritar de debò.

—Quan tenia set anys, el senyor McReady ens va vendre un lot bàsic i ens va regalar un esmolador...

—No us vaig regalar *un* esmolador. Us vaig regalar *l'*esmolador. Un Wüsthof.

—El kàiser dels esmoladors.

—Ja ho crec que sí.

—Que sàpigues, nano, que no és habitual regalar un Wüsthof amb un lot bàsic.

En Mac es va encendre un cigarro, sense filtre. Mai va deixar de fumar-los sense filtre.

—El noi és de Hivesville. Quan hi vam ser, el 53? Juraria que era el 53.

—Hivesville? Ostres, Mac, Hivesville.... —Que em pengin si recordava quin any vam passar per Hivesville. Per mi podia

haver estat el 53 o podia haver estat el 48. Però el nano ho recordava com si ho dugués apuntat a l'agenda.

—Va ser el 53. El 12 de juny del 53.

—Carai! Què et sembla? I l'hora no te la diu per modèstia.

—Ho sé perquè el pare havia mort el 10. El fetge.

En Mac es va col·locar bé al seient:

—Ostres, nano, ho sento. —El tema sempre l'afectava. Era mencionar-lo i fotia el mateix bot que quan estàs endormiscat i l'aire fa petar una porta de cop—. Si m'ho haguéssiu dit...

—Jo tenia set anys. Estàvem de dol i vostè va entrar a casa nostra.

—Em sap greu, com ho podia saber?

—No, està bé. Ens va fer bé rebre algú que no vingués plorant. Tinc un record molt viu d'aquella tarda, i de vostè. A tots ens va fer molta impressió.

—I esclar que sí, fill. Continua. Escolta bé, Stew.

—Quan vostè va entrar a casa vaig adonar-me que no havia vist mai abans *un home*. Anava vestit de manera impecable, duia les ungles netes. I tenia unes maneres... gentils. Aleshores no sabia ni que existia la paraula «gentil», però entenia que allò era una cosa diferent del que havia vist fins aleshores.

—Ep, el barret és el mateix. T'ho creguis o no, el barret és el mateix.

Això era cert. Era el mateix barret que havia comprat als Jordan Marsh el Nadal del 47.

—És com si tingués gravat a foc cada moviment que va fer. Era una coreografia mil·limètrica. I quan va obrir la maleta del mostrari, amb tots els ganivets perfectament alineats, el gest de... Va ser com si... com si amb aquell gest el temps s'hagués aturat.

—Ho sents, Stew? Mira què et dic: si pogués, fill, l'aturaria, aquest malparit; si tinguéss una palanca com la d'aquest tren la tibaria ara mateix sense ni pensar-ho.

—Va trucar a la porta amb dues sèries de tres cops nets. Ni un més ni un menys. Entre sèrie i sèrie va deixar el temps just perquè l'eco dels cops s'estengués per tota la casa. «Com estem avui?», va dir, i la meva mare li va somriure i el va deixar passar sense més ni més. Feia olor d'*after shave* i de roba acabada de planxar. Tot resultava *familiar*. Va convidar a un cigarro la mare i a mi em va deixar provar el tall del ganivet llarg en un paper de diari. El full es va esqueixar en dues meitats perfectes. Recorda que vaig jugar a fer de samurai? La mare es va enfadar amb mi, però vostè va dir que no passava res. —En Paul es va posar seriós—. Va ser la millor tarda d'aquell estiu. La millor tarda que recordo.

—T'ho pots creure, Stew? El nano es va fer venedor per mi! —va celebrar en Mac picant-se la cama; va fer una calada profunda al cigarro i el va apagar. Es veia d'un dia lluny que xalava.

«Hivesville, Hivesville»... cantussejava en Mac.

En Paul, d'improvís, va estirar el coll. La llebreta havia detectat un moviment sospitos. Vaig posar l'ull al passadís i vaig veure aquella dona embarassada, de quatre o cinc mesos, potser, que es barallava amb una bossa per alçar-la per damunt del cap.

En Paul es va alçar d'un bot i va córrer a ajudar-la. La dona va agrair-li la sol·licitud.

—De cap de setmana? —va dir en Paul. No sé si el noi sabia el que es feia.— Nosaltres anem a la convenció anual de la CYP. —I va mostrar aquella dentadura lluminosa, intacta, la que qualsevol criatura de dinou anys tindria si de petit no

hagués hagut d'enganyar la fam rosegant arrels.— Anem a Palm Beach. Anem a [gest de cometes] pensar de valent. Coneixes la nostra empresa, la CYP?

Dit això, de l'infern de la jaqueta en va treure la cartera i li va fer fer una volta al voltant del polze abans d'obrir-la. Va mostrar l'acreditació de la CYP a l'embarassada.

—Soc en Paul Kennan, subministrador de solucions [picada d'ullet].

En Mac, que havia estat amb l'orella parada, ara sí, va reaccionar; es va treure el barret i tombant-se bruscament, just quan en Paul estava a punt d'obrir la maleta amb el mostrari de ganivets:

—Senyor Kennan, pot venir un segon. —Les celles d'en Mac van espetegar com un cable tensat que es desfila. En Paul va mirar en Mac. No era una petició, era una ordre innegociable.

—Si necessita res seré aquí al costat. —Van encaixar de mans i va tornar al seient.

—De cap de setmana? Què et penses que hi va a fer, aquesta noia, a Florida? —va escopir en Mac—. Una mica de decència, per Déu!

—O sigui que ara tenim escrúpols?

—Es pot saber... Sempre! A tota hora! És l'únic que no està en venda!

En Paul no es va bellugar la resta del viatge. No sé si sabia gaire el que es feia. Aprofitar-se d'una dona que va a Florida en aquell estat per esgarrapar una venda... Per sort, en Mac era allà. Si en Mac sabia alguna cosa era identificar els límits: sabia com acostar-s'hi, com flirtejar-hi i (el més important) quan accionar el fre d'emergència. El noi es devia quedar rumiant això, perquè ja no va apartar la mirada de la finestra ni

un sol moment. Suposo que aquell dia es va endur una lliçó per reflexionar al llit.

Tot d'una en Mac revifa, li diu a en Paul que li doni la seva targeta. L'acreditació de la CYP. En Mac destapa l'estilogràfica amb les dents. A la cara de la targeta hi ha la fotografia del venedor, el nom i, més gros, el cognom, i a sota el logotip i el telèfon de la Cutting Your Problems Limited. En Mac escriu alguna cosa al revers de la targeta. Encaputxa l'estilogràfica i l'hi torna. Ja està, batejat, diu, i es col·loca el barret en mode aïllament. En Paul es mira el revers de la targeta com si hi hagués escrit tot l'Evangeli de sant Mateu. Aleshores en Mac, gairebé sense vocalitzar: Què me'n dius, t'agrada?, ara ja tens nom, ara ja podràs ser algú. I en Paul es va desar la targeta a la cartera i la cartera a la jaqueta i un altre cop petrificat de cara a la finestra.

Encara no sabia de què anava tot allò, en aquell moment no hi vaig donar més rellevància. Hivesville, Hivesville, cantussejava en Mac. Florida, que venim! I reia.

L'hotel era el Days Inn-West Palm Beach, lògicament. Mateixa sala, mateix menú, mateixes converses, mateixes corbates, mateixes bromes. I no podia haver estat d'una altra manera. No conec ni un sol venedor que estigui casat amb una boja de l'interiorisme. En la vida del viatjant, els espais fòssils són el que ens manté amb vida. Un any és llarg, però saps que al final de tot, en la claror del setembre, t'espera el Days Inn-West Palm Beach, pacientment, com un vell amic que coneix les teves febleses i te les perdona. A més, què carai, sempre és agradable retrobar les velles cares i veure que la carretera ens ha desgraciat a tots de la mateixa manera.

La trobada s'inaugurava oficialment cap a les quatre de la tarda, després que haguéssim fet un primer cafè per saludar-nos. Els conferenciantes que donaven el tret de sortida eren les honorables bestioletes de la central, els pixatinters, uns que em farien llàstima si no fos per la fila de zeros que cada mes es troben en negreta al final de la nòmina.

Després de la benvinguda la cosa començava a escalfar-se. Sempre duïen «algú de fora» perquè ens fes una xerradeta. El tema, el de sempre. En els novells, causaven molt d'efecte, les paraules de l'orador. Ho podies palpar. Si fins i tot els que feia anys que ens l'empassàvem no podíem amagar un punt d'inflamació.

N'estic fart de dir el que ja sabeu. N'estic fart d'anar-vos al darrere, redeu, perquè feu el que és bo per a vosaltres. N'estic fart d'estar fart. Deveu haver notat que falten algunes cares, no és així? No teníem res en contra del seu estil. No és que no facturassin quatre refotudes xifres cada trimestre (alguns des de feia quinze anys, collons!). Però, digueu-me: algú creu que CYP són les sigles de la Casa de la Caritat? Algú creu que CYP són les sigles de Mama Tinc Por de Forrar-me? No. I esclar que no. CYP són les sigles de Vull El Que És Meu Ara Mateix. [...] Quan un cuc es fica en una poma, la poma s'ha de llençar a la brossa. Sovint no es veu, el cuc, però és allà, menjant-se la carn. I quan l'ha fet malbé salta a la poma del costat. Per això, al mínim indici, poma a la brossa. Voleu un consell que us salvarà el coll? No us acosteu a les pomes foradades. [...] Estic cansat de veure professionals, professionals de cap a peus, que només facturen la meitat del que són capaços de facturar. Déu, que us fan por els calés? Eh? Mireu això. Què és això que tinc a la mà? Algú ho reconeix? O és el primer que veieu en la vostra miserable vida? Un bitllet de 100. Exacte. Gràcies. Veig que algú us n'ha ensenyat

*alguna fotografia, abans. Digueu-me: us fa por? Endavant, to-
queu-lo, no mossega. Oloreu-lo. Tanta por us fa? Llavors, perquè
no us atreviu a dur un feix d'aquests en un clip d'or a la but-
xaca? Un clip d'or amb les vostres inicials. O les del vostre gos,
tant se me'n fot. [...] Si sento una excusa més em poso a vomitar.
Si veig un altre home plorant us juro que li vomito a dins
del barret. Dues frases. És l'únic que vull sentir avui. Dues re-
fotudes frases. No demano res més. Vull que les digueu com uns
maleïts autòmats. «No, no em fa por fer pasta» i «Sí, soc l'únic
responsable del meu èxit i del meu fracàs». És l'única melodia
que volen sentir les meves orelles. I sabeu per què? Perquè són les
dues úniques certeses que tindreu en aquesta vida. Perquè quan
sou allà fora sou vosaltres i res més. Esteu sols. Vosaltres i la vos-
tra fe en vosaltres mateixos. L'única justificació que em val és
«Senyor, ho reconec, soc un mediocre merdós, el meu lloc és en un
soterrani de Correus llepant segells». Teniu una feina. Només
heu de sortir i fer-la.*

Millor venedor del Midwest, millor venedor de lots De-
luxe, premi honorífic, premi al *rookie* de l'any —l'última edi-
ció que duria aquest nom—, venedor amb la millor facturació
per milla... Acabada l'entrega de premis, fèiem una pausa per
sopar. Crema de marisc, llonzes de porc amb salsa de cacauet,
i vi, de la Costa Oest, bon vi i en quantitat. Cada cop que-
dava menys per al moment estel·lar.

Abans de la cloenda oficial, *Napoleó* McReady, que havia
pujat a recollir uns quants bunyols de coure (només ell i el
Senyor sabien el nombre exacte d'estatuetes que tenia al seu
garatge), era cridat per en Jim a la tarima perquè fes una in-
tervenció, breu i efectiva com un ganxo d'esquerra.

—Per acabar, cediré la paraula a l'home sense el qual la
CYP mai hauria arribat a ser la CYP. Mac, aquí tens un mi-

cròfon, fes-nos una mica més savis. —Mentre en Mac s' aixecava i tot plegat, en Jim no es va poder estar quiet. Cada any havia de recordar aquella maleïda història, no fos cas que algun dels novells se n'anés a casa sense assabentar-se'n.— Mac, només les sabem tu i jo, les penes que hem arribat a passar junts. En Mac i jo vam ser els primers venedors de la CYP que van agafar una maleta i van sortir a pèl contra el món. En aquella època no hi havia ni pistes, ni llistes, ni mariconades d'aquestes. —Cada any havíem d'empassar-nos la mateixa porqueria.— Veníem *en fred*. Alguns ni deveu saber què vol dir, «vendre en fred». No us podeu imaginar la sort que teniu. —En Mac ja era allà dalt, esperant que en Jim acabés de repapiejar.— Collons, com enyoro aquella època... —Cony de Jim. Feia vint anys que macerava les galtes del cul a la cadira d'una oficina. Si el malparit va ser venedor un curs i mig! Sí que aleshores tot era nou, la gent era desconfiada. Però, un curs i mig? I acompanyat d'en Mac? M'agradaria veure'l ara, tornant al camp de batalla. Si el plantessin al mig de Chicago no sabria ni assenyalar el nord.— Aquí el teniu, l'home que no necessita presentació. *Monsieur Napoleon*.

Ovació. En Mac va agafar el micro. Tot seguit, el ritual de sempre: es passejava pensatiu per la tarima, es fregava la galta a contrapèl, un conat d'arrencada que desestimava per continuar passejant. I quan menys t'ho esperaves es plantava a la punta de la tarima, s'encarava a tots els venedors de la CYP i:

—La pasta creix als arbres. És allà, fent-se malbé. Permetreu que algú l'agafi abans que vosaltres?

Em vaig tombar per fer un gest als companys que havia enviat a les galeres de Boston. Havien tornat sencers, havien sobreviscut.

A la convenció de l'any passat vaig sentir dos dels nous que, mentre en Mac feia el discurs de cloenda, reien i deien no-se-què de Matusalem. Vaig encarregar-me que a aquells dos beneïts els adjudiquessin els barris més miserables de Boston. Al sobre de les llistes hi van trobar una postal:

Sort. La necessitareu perquè no us fotin un tret a la cama.
Matusalem

Amb la facturació que havien fet, aquestes vacances les devien haver passat a la piscina municipal. Els vaig picar l'ullet. Ells van alçar la copa i van brindar des de la distància. Ja eren dels nostres. Em vaig col·locar bé. Era el moment culminant. L'hora de fer un pas endavant i dir «Jo soc tal i valc tant.»

—Vull sentir les xifres —cridava en Mac arborat, fent caure el seu dit acusador damunt nostre—. Vull saber quant pesen els vostres pebrots!

Arribats a aquest punt, algú, en Kenny, per exemple, s'alçava, es tocava el nus de la corbata i proclamava: «L'any passat vaig dir que serien vint-i-cinc dels grans.» Aleshores en Kenny desplegava un paper i el mostrava a l'audiència, brandant-lo per damunt del cap. Algú sap llegir, deia, Ralph, saps llegir?, i li passava el paper a en Ralph, i en Ralph deia en veu alta: «Ken Barrymore ha facturat en el curs 1963-1964 un total de 31.225,90 dòlars.» Xiulets, aplaudiments. Aquest numeret podia allargar-se més de mitja hora. Algú es posava dret, amb la copa a la mà o sense, deia quant havia facturat i es marcava la fita per a l'any vinent. Tot seguit, els venedors en prenién nota a la llibreteta de les apostes que es liquidarien en la següent convenció. Les apostes eren un al·licient durant l'any. Eren un bon tema de conversa si havies de fer

mil cinc-cents quilòmetres cap al sud per una carretera plana com una esquena.

L'últim a anunciar el balanç anual era en Mac. Però feia estona que jugava a despistar. Xalava amb la comèdia.

—Què, Mac, no ens has de dir res? —clamava la massa blanc-i-negra.

—O és que potser l'emperador ha topat amb el front rus?

—M'hi vaig jugar vuitanta dòlars, Mac. Ara no em fotis!

—Estàs sonat, Mac.

—Pensava que ho havíeu oblidat —deia en Mac torçant la boca. Vam riure. Sabia com conduir una situació—. Realment hi havia testimonis quan ho vaig dir? —i feia visera amb la mà per apamar la grandària de la sala. El pesat d'en Jim ja va haver de treure el cap per damunt l'espatlla d'en Mac per fer la seva aportació merdosa.

—Cinquanta mil, Mac. Et juro que no s'ha parlat de cap altra cosa, aquest curs.

—Cinquanta mil? Redeu... N'esteu segurs? Vaig dir cinquanta mil? Algú recorda que diguéis cinquanta dels grans?

En Mac va fer com si volgués escapar-se, com si volgués saltar de la tarima i gambar cap a la sortida d'emergència. Crits, xiulets, aplaudiments, riallades. Ni que hagués de fer un *striptease*. Tots recordem la convenció del 64 com una de les millors. L'Esquirol i l'Aplanadora, dos venedors del nord-est que eren a primera fila, van saltar a barrar-li el pas. Van fer una mica el gamarús, que si jo ara m'escapo, que si tu hauràs de fugir per damunt del meu cadàver... Quan en Mac va tornar davant del micro l'ambient era eixordador. Picàvem a les taules, es llançaven tovallons a l'aire. No hauries pogut sentir ni els teus propis pets.

—Ja m'ho diu la meva dona, diu: «Has de deixar-ho, Mac»,

em diu, «Això t'acabarà matant» —i arrencava a tossir com si el que l'estigués fotent fos el tabac. Es podrien haver gastat mil dòlars en un humorista jueu que no ens ho hauríem passat millor.

—Tots deveu recordar que l'home que tinc aquí al costat va afirmar, què dic, es va jugar el seu nom assegurant que, aquest any, tocaria la campana dels cinquanta. —En Jim va treure un paper rebregat de la butxaca. — Què creieu? Haurà fet història o no?

—Això és impossible —es mormolava a les taules.

—Ens en juguem trenta més? Encara hi som a temps.

—Que et dic que és impossible. Cinquanta en un any és impossible.

En Jim va voler fer una mena de suspens abans de llegir el paper, jo ho vaig aprofitar per eixugar-me els ulls, em ploraven de tant riure. Vaig plegar el mocador de roba, me'l vaig ficar a la butxaca i vaig aixecar el cap. Ara, amb la vista clara, vaig mirar bé en Mac. Fins aleshores no me n'havia adonat. Aquell somriure tan ample... Alguna cosa no rutllava.

El nostre lot bàsic es venia a 29,95. No era car però no era ni molt menys una ganga. Si ja tens el teu joc de ganivets i no ets en època de vaques grasses difícilment et plantejaries una compra com aquesta. Entre el 91 i el 93 per cent de les vendes que feies al cap de l'exercici eren del lot bàsic. El lot personalitzat i el Deluxe servien més que res perquè els venedors marquessin paquet. On vull arribar amb això? Doncs que per fer-ne cinquanta dels grans a l'any havies de vendre uns mil sis-cents lots bàsics. Són trenta-cinc vendes per setmana. Són sis vendes al dia comptant que només descanses diumenge. Normalment consideraves que havies tingut un gran dia si havies fet cinc vendes. Cinc vendes en un dia és molta feina i molt ben feta. Si

feies un Deluxe a la setmana veies les portes del Cel. Però que cada dia de la setmana de cada setmana de l'any fos un *gran* dia no ho aconseguien ni els Yankees.

Però és clar, no li deien Napoleó perquè sí.

—En aquest paper que sosté la meua mà hi ha *la* xifra. La vols dir tu, Mac?

—Digue-la tu, Jim. Jo no tinc credibilitat.

En Mac no semblava còmode. S'havia après un guió i deia les seves rèpliques com un mal actor secundari.

—Doncs, senyors, aquí hi diu que la facturació d'en Mac del curs 63-64 és de... cinquanta mil quaranta-tres dòlars amb vuitanta-cinc centaus!

A dins del pit vaig notar-hi una punxada. Tenim emperador per molts anys més, vaig sentir que clamaven. Jo també em vaig posar dret per aplaudir. Però aplaudia sense entusiasme. Molt just, Mac. Massa. Però sabies reconèixer els límits, Mac. Si sabies alguna cosa era que sempre arriba el moment d'accionar el fre d'emergència.

En Jim va posar-li un altre trofeu a les mans, es van fer la tanda de fotos amb directius, inversors, admiradors, cambres i tot. No ho sé, Mac, massa just, ho hauries d'haver vist.

La gent s'estava posant l'americana per anar a la sala del còctel. Però en Jim... El pixatinters en cap deia alguna cosa a l'orella d'en Mac. El tenia agafat del braç i li parlava molt a prop, li tenia els morros ficats a dins del conducte auricular, escopint-li al cervell. Tothom feia per anar-se'n quan els altaveus van xerricar. En Mac tornava a agafar el micro. Resava perquè no fos el que m'imaginava. Juro que vaig pregar (què més podia fer) perquè no passés el que temia.

—A veure, només un segon. Tranquils que els margarites no tenen cames. Si us plau, aixequen la mà quants dels pre-

sents acabeu de perdre més de cent dòlars per culpa meva... D'acord, ja sé a qui no m'haig d'acostar aquesta nit. —La gent es pixava de riure. A mi ja no em feia gràcia. — Tom? Walt? On sou? Heu après la lliçó, ja? Aquest any apostareu per mi? —En Tom i en Walt movien el cap. — Apostareu per mi si dic que mantinc els cinquanta mil?

Es van sentir xiulets d'incredulitat. En Tom:

—No ho sé, Mac. Dos anys seguits? Quantes copes portes?

—Amb aquesta, cinc —va dir assenyalant els trofeus de la seva taula.

En aquell instant, els vuitanta venedors estaven drets, alguns amb l'americana a mig posar, d'altres clavats en postures estranyes, tots, però, molt pendents, com si haguessin de cantar el número de la loteria pel qual s'ho havien jugat tot.

—Què me'n dieu? Apostareu per mi si dic que als cinquanta n'hi afegeixo deu més?

Aquí les mostres d'entusiasme van ser més pudoroses. Sabíem què significava facturar seixanta dels grans en un any.

—No veig que ho apunteu. Apunteu-ho. Jim, pren-ne nota tu també. Que en quedi constància escrita. Seixanta dels grans.

En Jim estava a punt de treure escuma per la boca:

—I tant que sí, Mac. Ho estic apuntant. Seixanta mil. Mira com ho apunto.

—No entenc una cosa, Mac.

I ara què? Vaig buscar la veu. Venia de la taula dels principiants. Era la veu d'en Paul. El noi de Hivesville. Vaig témer el pitjor.

—Abans has dit que els diners creixen als arbres i que només s'han de collir.

—Naturalment. Quin és el problema?

—El que no entenc, llavors, és que et conformis amb seixanta mil, si només s'han de collir.

Un murmuri, una esgarrifança aspirada d'una mil·lèsima de segon, va lliscar de punta a punta de la sala.

En Paul va callar i va tornar a fondre's en el tumult de cares ulleroses i americanes de trenta dòlars sense espatlleres.

—Quanta raó tens, fill. Ho veieu? Jo sempre ho dic. Sempre és bo incorporar mirades noves, sang jove. Et recorden les coses bàsiques. És evident que seixanta mil seria de dropos. De perdedors. —Jo volia parar allò però no sabia com. —Què me'n dieu de setanta mil? Setanta dels grans us sembla de perdedors? Què me'n dius, Paul Kennan? Què opines d'un set seguit de quatre zeros? Comenceu a fer les apostes. Ens veiem l'any que ve.

Trenta-cinc vendes a la setmana no era sostenible durant gaire temps. Sé que aquell any en Mac havia estat trucant a portes el Dia d'Acció de Gràcies. Ara hauria de fer quaranta-cinc vendes a la setmana. I l'any següent, què? I el següent? I el següent del següent? Què?

Després del còctel, els que teníem més metxa ens n'anàvem a la piscina a acabar d'arrodonir la nit. En Fredo, el director de l'hotel, ens donava lliure accés a la barra perquè continuéssim bevent un cop havia plegat el personal de l'últim torn. Era el setembre del 64 i m'estava preparant un *old-fashioned* com Déu mana. En Mac i en Jim s'havien quedat a la terrassa del restaurant. Estaven com estabornits. Es veien perfilats pel contrallum del rètol verd de l'hotel, lluny, bevent i mirant enllà de les palmeres, enllà de la carretera que ressegueix la costa de Florida com un espagueti fora del plat. Florida em feia